

Attālinātā mācību procesa nodrošināšana ārkārtējās situācijas laikā

Finanšu revīzija

Publicēšanas datums: 30.9.2020

[ZIŅOJUMA PILNS TEKSTS \(LV\)](#) ↗

[KOPSAVILKUMS \(EN\)](#) ↗

Ko mēs vērtējam un kāpēc?

Ņemot vērā Pasaules veselības organizācijas paziņojumu, ka Covid-19 infekcija ir sasniegusi pandēmijas apmērus, Ministru kabinets 12.3.2020. izsludināja ārkārtējo situāciju, nosakot, ka ārkārtējās situācijas laikā tiek pārtraukta mācību procesa norise klātienē visās izglītības iestādēs, nodrošinot mācības attālināti, izņemot centralizēto valsts pārbaudījumu norisi. Sākotnēji ārkārtējā situācija tika izsludināta līdz 14.4.2020., vēlāk tā divas reizes tika pagarināta – līdz 12.5.2020 un līdz 9.6.2020.

Izglītības un zinātnes ministrijai laikā no 12.3.2020. līdz 20.6.2020. Ministru kabinets piešķīra papildu finanšu līdzekļus no valsts budžeta programmas “Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” 568 368 euro apmērā attālinātā mācību procesa nodrošināšanai ārkārtējās situācijas laikā šādiem pasākumiem:

- 203 160 euro – attālinātajam mācību procesam nepieciešamo viedierīču (viedtālrunu un planšetu) iegādei pašvaldību vispārējās pamata un vidējās izglītības iestāžu izglītojamajiem;
- 365 208 euro – attālinātajam mācību procesam paredzētā audiovizuālā satura radīšanai un izplatīšanai virszemes bezmaksas televīzijas apraidē pieejamos televīzijas kanālos, un interneta platformas un digitālo risinājumu izveidei.

Vienlaikus ar ārkārtējās situācijas izsludināšanu valstī Ministru kabinets noteica, ka ārkārtējās situācijas laikā ministrijai atļauts nepiemērot Publisko iepirkumu likumu iegādēm (precēm un pakalpojumiem), kas nepieciešamas attālinātā mācību procesa nodrošināšanai, iepirkumu norisi balstot uz ātru rīcību un tūlītēju līgumu noslēgšanu.

Šajā starpziņojumā ir apkopota informācija par veiktajām pārbaudēm ministrijā par papildus piešķirto līdzekļu pieprasījumu pamatotību un faktisko izlietojumu:

- 1) viedierīču iegādei;
- 2) attālinātajam mācību procesam paredzētā audiovizuālā satura “Tava klase” izveidei.

Ko mēs konstatējam?

- 1) Viedierīču iegāde:

Lai apzinātu, vai būs iespējams īstenot attālināto mācību ideju, un iegūtu informāciju par faktisko situāciju ar datortehnikas, viedierīču un interneta pieejamību izglītojamajiem, kuri apgūst vispārējās pamata un vidējās izglītības programmas, ministrija 13.3.2020. organizēja aptauju vispārējās pamata

un vidējās izglītības iestādēm. Aptaujā tika konstatēts, ka vairāk nekā pieciem tūkstošiem izglītojamo nav pieejams ne dators, ne viedtālrunis ar interneta pieslēgumu, tāpēc ministrijas pārstāvji uzrunāja komunikāciju tehnoloģiju uzņēmumus, aicinot nodrošināt atbilstoša skaita iekārtu ar interneta pieslēgumu pieejamību.

Mācību procesam nepieciešamo viedierīču ar interneta pieslēgumu iegādei ministrija izlietoja valsts budžeta līdzekļus 436 732 euro apmērā, tai skaitā no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem 203 160 euro.

Lai pārliecinātos, ka ministrijas rīcība ar valsts budžeta līdzekļiem viedierīču iegādes procesos ir bijusi ekonomiska un efektīva, mēs veicām pašvaldību aptauju, lai noskaidrotu, vai pašvaldības ministrijas sagādātās viedierīces izsniedza izglītojamajiem attālinātā mācību procesa nodrošināšanai, kā arī kāda ir pašvaldību turpmākā rīcība ar tām nodotajām viedierīcēm.

Aptaujā noskaidrots:

- Lielāko daļu ministrijas iegādāto un dāvinājumā saņemto viedierīču pašvaldības nodeva izglītojamajiem attālinātā mācību procesa nodrošināšanai. Tomēr vismaz 295 viedierīces 28 665 euro vērtībā no pašvaldībām nodotajām 5266 viedierīcēm 557 731 euro vērtībā netika izsniegtas izglītojamajiem, bet palika atsevišķu pašvaldību rīcībā, jo ministrija nebija pārliecinājusies, vai tās attiecīgajai pašvaldībai ir nepieciešamas sākotnējā ministrijas organizētajā aptaujā norādītajā apjomā.
- Vairākām pašvaldībām netika nodrošinātas viedierīces nepieciešamajā daudzumā un tās iegādājās no saviem līdzekļiem (vismaz 139 ierīces).
- Papildus pašvaldības izsniegušas izglītojamajiem lietošanā vismaz 2015 ierīces no izglītības iestādēs esošajām ierīcēm, kā arī vismaz 144 kā dāvinājumu saņemtās ierīces.
- Pašvaldības, nesaņemot informāciju no ministrijas par turpmāko rīcību ar viedierīcēm pēc ārkārtējās situācijas beigšanās, ir rīkojušās dažādi – viedierīces gan tika atdotas atpakaļ izglītības iestādēs, un tās tiks izmantotas turpmākā mācību procesa nodrošināšanai, gan tika atstātas izglītojamajiem.

2) Projekta “Tava klase” īstenošana:

Ārkārtējās situācijas apstākļos, ministrijas ieskatā, bija nepieciešams steidzami izveidot oriģinālmateriālu mācību resursu dažādu mācību priekšmetu apguvei, kas būtu jaunās vielas apguves avots gan izglītojamajiem, gan skolotājiem attālinātajās mācībās, nodrošinot kvalitatīvu starppriekšmetu saikni, turklāt nodrošinot, ka izstrādātie materiāli tiek pasniegti pēc iespējas visiem pieejamā veidā.

Ievērojot minēto, tika nodrošināta audiovizuālā satura radīšana un izplatīšana virszemes bezmaksas televīzijas apraidē pieejamos televīzijas kanālos, un interneta platformas un digitālo risinājumu izveidošana. No valsts budžeta tika papildus piešķirti līdzekļi 365 208 euro apmērā. Attiecīgi no 6.4.2020. līdz 29.5.2020. tika pārraidītas projekta “Tava klase” mācību stundas televīzijas kanālos RE:TV un Sportacentrs.com un izveidota interneta vietne www.tavaklase.lv.

Ko mēs secinājām?

Revīzijā tika secināts, ka attālinātais mācību process kopumā ir organizēts atbilstoši ārkārtas situācijai un ministrija ir nodrošinājusi nepieciešamo preču un pakalpojumu iegādi Covid-19 krīzes pārvarēšanai un seku novēršanai. Vienlaicīgi revīzijā vērsām uzmanību uz iespējām turpināt uzlabot šī procesa pārvaldību.